Dosarul nr. 3-1686/2022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 februarie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefieri **Svistal Lorena, Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Comtvip” împotriva Agenției Mediului, terț Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ialoveni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 11 aprilie 2022 Societatea cu Răspundere Limitată ”Comtvip” (SRL ”Comtvip”) a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Agenția de Mediu, terț Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ialoveni, solicitând anularea deciziei privind respingerea cererii de eliberare a autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi, obligarea eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, SRL ”Comtvip” conform contractului de locațiune încheiat cu SRL ”Dinagro-Exim”, mai mult de 8 ani își desfășoară activitatea pe un teren cu o suprafață de 0,06 ha, din totalul terenului cu destinația ”pentru construcții”, cu suprafața de *****, nr. cadastral *****, amplasat în *****, având genurile respective pentru activitate, inclusiv colectarea, păstrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, inclusiv în stare prelucrată. Pentru desfășurarea acestei activități, SRL ”Comtvip” dispune de licența seria ***** cu nr. ***** eliberată la data de *****, având ca gen de activitate ”Colectarea, păstrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați”. Totodată, terenul nominalizat are destinație industrială încă din timpurile sovietice, și care conform certificatului Primăriei Ialoveni nr. 346 din 16 mai 2022, este amplasat în zona E-10 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole), ceea ce corespunde activității pe care o desfășoară, adică - zona industrială, fiind amplasat la o distanță

de 70 m în amonte de prima casă individuală și la o distanță de aproximativ 170 m, de râul Ișnovăț. La data de 25 februarie 2022 Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ialoveni a întocmit procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2022-00471 din 25 februarie 2022, prin care a prescris ca SRL ”Comtvip”, în termen de 30 zile să perfecteze pachetul de documente pentru primirea autorizației de gestionare a resturilor și a deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, inclusiv în stare prelucrată. Respectiv prin intermediul Sistemului informațional automatizat ”Managementul deșeurilor” (dosar AM22032903 din 29.03.2022) la Agenția de Mediu a fost depusă cererea de eliberare a autorizației de mediu, pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi, însă a primit răspuns negativ prin care s-a refuzat eliberarea actului permisiv favorabil solicitat.

Invocă faptul că pentru respingerea cererii de eliberare a autorizației de mediu vizate, Agenția de Mediu, irelevant și neîntemeiat a statuat că, amplasamentul cu nr. cadastral ***** din *****, ar fi situat în zona de protecție a râului Ișnovăț, respectiv precum că reieșind din prevederile art. 45 lit. (b) din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului și art. 13 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, fapt pentru care Agenția de Mediu a refuzat eliberarea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor de metale feroase și neferoase în amplasamentul prenotat.

Răspunsul vizat și soluția de refuz este ilegală și neîntemeiată, deoarece în primul rând, SRL ”Comtvip” a solicitat eliberarea autorizației de mediu de gestionare nu a deșeurilor de metale feroase și neferoase, ci a autorizației de mediu pentru gestionarea resturilor metalelor feroase și neferoase vechi, și de principiu societatea nu are nici o activitate legată de depozitarea deșeurilor de metale feroase și neferoase, or prevederile legale respective se interpretează vădit extensiv defavorabil, iar noțiunea de deșeu, ab initio, nu poate fi aplicată în cazul dat, respectiv în continuare, prin cererea prealabilă, numită contestație s-a cerut revizuirea problemei vizate pentru că temei legal pentru refuz nu exista, însă și aici a primit un răspuns formal, irelevant și neîntemeiat, precum că în conformitate cu prevederile art. 2 pct. 5) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, activitatea de colectare constă din strângerea deșeurilor, inclusiv sortarea și stocarea preliminară a deșeurilor, în vederea transportării la o instalație de tartare. Or indiferent de faptul că deși SRL ”Comtvip”, conform licenței seria ***** cu nr. ***** eliberată la data de *****, poate desfășura separat genul de activitate ”Colectarea, păstrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și a deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați, realmente desfășoară și solicită autorizarea doar în limitele în care se refera la exportul resturilor de metale feroase și neferoase, însă nu și a deșeurilor de metale feroase și neferoase, așa cum interpretează extensiv defavorabil pârâtul atunci când a refuzat eliberarea autorizației doar în limitele solicitate.

Altfel spus, în speță nu intenționează să exercite o activitate de colectare a deșeurilor, inclusiv sortarea și stocarea preliminară a deșeurilor, în vederea transportării la o instalație de tartare, așa cum presupune pârâtul, respectiv este irelevantă și neîntemeiată trimiterea la Dicționarul explicativ al limbii române că noțiunea lingvistică de stocare este similară cu noțiunea de depozitare, nu are de a face cu deșeuri și cu depozitarea deșeurilor, întrucât de

principiu societatea reclamantă desfășoară o activitate legată de depozitarea nu a deșeurilor de metale feroase și neferoase, ci a resturilor metalelor feroase și neferoase vechi, din care considerente speței nu îi sunt aplicabile prevederile art. 45 lit. b) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, în scopul protecției resurselor acvatice sunt interzise deversarea în apele de suprafață, depozitarea în albiile acestora sau în zonele de protecție a apelor a deșeurilor de orice natură, aceasta fără a invoca și critica referințele la dimensiunea zonei de protecție a apelor râurilor și bazinelor acvatice stabilită de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, cu o lățime de cel puțin 500 metri de la muchia taluzului riveran al albiei pe maluri, dar nu mai departe de cumpăna apelor.

În susținerea celor invocate reiterează că din răspunsul Agenției, cu referire la prevederile art. 45 lit. (b) din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului și art. 13 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, drept motiv al refuzului eliberării autorizației de mediu este invocat amplasamentul unității de gestionare a metalelor feroase și neferoase vechi în zona de protecție a râului Ișnovăț. În acest sens vine cu o concretizare, referințele Agenției la prevederile art. 45 lit. (b) din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului și art. 13 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, sunt irelevante și inaplicabile speței. Prevederile art. 13 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, prevăd că în zonele de protecție a apelor se interzice, fără a avea acordul de mediu emis în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului sau, după caz, avizul expertizei ecologice de stat emis în conformitate cu Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, implicit în zonele de protecție a apelor se interzice repartizarea terenurilor pentru depozitarea deșeurilor menajere și de producție.

În speță nu este vorba de repartizarea (de către autoritatea publică locală competentă) în sensul direct al cuvântului a terenurilor pentru depozitarea deșeurilor menajere și de producție, adică repartizarea unor terenuri pentru crearea de poligoane sau gunoiște, or atare solicitare de repartizare în sensul direct al cuvântului a terenului/amplasamentului cu nr. cadastral ***** din *****, SRL ”Comtvip” nu a solicitat și nu solicită pentru că acesta este proprietate privată. Conceptual aceasta lege este inaplicabilă speței deoarece acordul de mediu se realizează doar în condițiile anexelor la Legea nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, care conțin Listele activităților planificate supuse în mod obligatoriu evaluării impactului asupra mediului și a activităților planificate pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului. La fel și avizul expertizei ecologice de stat emis în conformitate cu Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, se cere doar în condițiile anexei nr. 1 la această Lege, în timp ce SRL ”Comtvip” nu a solicitat, nu desfășoară și nu solicită autorizarea activităților care impun necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului sau pentru care este necesară expertiza ecologică de stat.

Cât privește aplicabilitatea prevederilor art. 45 lit. (b) din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului, care cu adevărat prevede imperativ că în scopul protecției resurselor acvatice sunt interzise deversarea în apele de suprafață, depozitarea în albiile acestora sau în zonele de protecție a apelor a deșeurilor de orice natură, a dejecțiilor, a moluzului rezultat din construcții, a altor reziduuri și pesticide, precum și introducerea de explozibile, otrăvuri, substanțe stupefiante și alte substanțe de acest fel, aici Agenția de Mediu a interpretat extensiv defavorabil noțiunea legală de deșeuri de orice natură și în acesta sens a prezumat că gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi ar fi o formă interzisă de aceasta lege de gestionare a deșeurilor de orice natură.

Evidențiază că în condițiile acestei legi sub noțiunea legală de deșeuri de orice natură, pe întreg conținutul ei se înțelege doar deșeuri de producție și menajere, care sunt separate de noțiunea de fier vechi, care se regăsesc separat în art. 10 lit. c) și în art. 38 din lege, care expres și imperativ specifică că este interzisă și se sancționează, conform legii, depozitarea și împrăștierea pe sol, în afara perimetrelor admise și special amenajate a deșeurilor de producție menajere și, a moluzului rezultat din construcții, și separat a fierului vechi, ceea ce denotă că aceste noțiuni nu sunt identice, și nici semantic egale.

De altfel, este și de înțeles că deșeu este doar ”gunoiul” de la o anumită formă de producere, care necesită sortarea și stocarea preliminară în vederea transportării la o instalație de tratare și tratarea specifică a acestora pentru a fi utilizate ulterior, iar metalul vechi, pe care-l colectează și temporar îl plasează SRL ”Comtvip” pe amplasamentul cu nr. cadastral ***** din *****, nu este de principiu deșeu de producție și menajer, or, metalul vechi nu necesită a fi special ”tratat”, ci doar este topit și reformat în alte forme admisibile și necesare.

Cu atât mai mult, metalul vechi, colectat nu este deșeu de producție și menajer, produs de către SRL ”Comtvip”. Metalele vechi, de principiu nu pot fi deșeuri de producție și menajere pentru că nu sunt rezultatul (nedorit) a activității de producție și/sau de menajerie. Activitatea desfășurată de către SRL ”Comtvip” pe terenul cu nr. cadastral ***** din *****, nu cade nici sub incidența noțiunii legale, utilizabile în sens direct și restrictiv, de la art. 2 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, ca depozit de deșeuri, compania reclamantă nu este nici producător de deșeuri - persoană ale cărei activități generează deșeuri (producător inițial de deșeuri) sau orice persoană care efectuează operațiuni de pretratare, amestecare sau de alt tip, care duc la modificarea naturii sau a compoziției acestor deșeuri (a gunoiului) și nici deținător de deșeuri, adică producătorul deșeurilor sau persoana fizică ori juridică care se află în posesia acestora, nu exercită gestionarea deșeurilor în sensul pct. 15) a normei citate, care constă în colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentului. În confirmarea celor relatate face referire și la noțiunile legale, utilizabile în sens direct și restrictiv, de la pct. 9) art. 2 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, în sensul legii, sub noțiunea deșeu se înțelege orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. SRL ”Comtvip” nu aruncă, dar nici nu are intenția ori obligația să arunce metalul vechi pe care-l procură, dar nici persoanele fizice și juridice care comercializează metalul vechi către SRL ”Comtvip” nu aruncă dar nici nu

au intenția ori obligația să-l arunce, deoarece are interesul economic să-l comercializeze. Totodată potrivit pct. 8 din art. 2 al legii, depozitul de deșeuri nu include locurile unde deșeurile sunt descărcate pentru a permite pregătirea acestora pentru transportul ulterior în scopul recuperării, tratării sau evacuării în altă parte și nici locurile de depozitare a deșeurilor înainte de recuperare în scopul tratării, pentru o perioadă de cel mult 3 ani, în general, sau înainte de evacuare, pentru o perioadă de cel mult un an. Respectiv este evident că SRL ”Comtvip” nu are nici o atribuție la deșeuri, inclusiv la deșeuri metalice și nici nu solicită autorizație în această privință. Dacă SRL ”Comtvip” pe terenul cu nr. cadastral ***** din *****, ar fi deținut o gunoiște și ar fi exercitat sortarea și stocarea preliminară în vederea transportării la o instalație de tratare, atunci ar fi vorba de gestionarea deșeurilor de producție și menajere, inclusiv dacă în gunoi se depistau bucăți de metal vechi, care separat deși nu ar fi intrat în noțiunea de deșeu de producție și menajere, totuși a fost aruncat sau pierdut de cineva ca și deșeu de producție și menajer, însă oricum are valoare economică, așa că prin definiție nu poate fi atribuit la categoria de deșeu de producție și menajere. De altfel, s-ar putea ajunge la absurd în cazul în care la gunoiște se depistează metale prețioase, obiecte de cultură, mijloace financiare, care deși sunt între deșeuri menajere, totuși nici pe departe nu sunt deșeuri de producție, fiind pur și simplu lucruri pierdute.

Prin urmare, conform art. 61 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, la categoria deșeuri de metale feroase și neferoase, se atribuie nu toate metalele feroase și neferoase vechi, mai cu seamă nu metalele feroase și neferoase vechi, colectate contra plată, ca și bunuri cu valoare economică de către SRL ”Comtvip” ci doar acea parte eventuală din metale feroase și neferoase, care sunt aruncate/abandonate, gratis, fie separat ca și deșeuri de metale feroase și/sau neferoase, fie sunt parte în compoziția de deșeuri de producție și menajere, dar oricum reprezintă gunoi, și ca atare în virtutea definiției de la alin. (1) a normei precitate, constituie deșeuri conform art. 2 pct. 9), doar dacă deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Deci, dacă SRL ”Comtvip” pe terenul cu nr. cadastral ***** din *****, ar fi deținut o gunoiște și ar fi exercitat sortarea și stocarea preliminară în vederea transportării la o instalație de tratare, fie că ar fi administrat deșeuri de metale feroase și neferoase, în sensul art. 2 pct. 9), alin. (1) art. 61 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, anume ca și deșeuri aruncate sau cu intenția ori obligația de a le arunca, ca gunoi separat sau parte componentă a altor deșeuri de producție și menajere, fie ca și resturi de metale generate de procesele tehnologice, care se consideră deșeuri de metale feroase și neferoase și nu metale vechi, doar atunci ar fi fost necesar ca activitățile de gestionare a deșeurilor de metale feroase și neferoase să se realizeze în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, eliberată conform prevederilor art. 25, cu respectarea condițiilor stabilite în aceasta, ceea ce nu se atestă la moment fiind evident că nu pot fi aplicate aceste condiții.

Învederează că pentru a începe și a continua activitatea sa legală anume în amplasamentul prenotat, în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului, conducerea companiei s-a adresat Consiliului or. Ialoveni privind statutul terenului cu nr. cadastral *****. Ca urmare, din răspunsul oficial primit rezultă că, conform Planului Urbanistic General și Regulamentului local de urbanism al or. Ialoveni, aprobat prin

decizia Consiliului local nr. 06/01 din 19 decembrie 2018, terenul cu nr. cadastral ***** este amplasat în zona E-10 (subzona unități economice, întreprinderi industriale și agricole), însemnând că nu este nici o interdicție în vederea colectării, stocării și comercializării metalelor vechi, feroase și neferoase, inclusiv și gestionarea resturilor și deșeurilor acestora, și aceasta activitate corespunde actelor normative și legale. SRL ”Comtvip” desfășoară un gen de activitate supus licențierii, iar la faza inițierii afacerii, ca și bun în sensul consfințit în art. 1 Protocolul adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, compania a depus toate documentele necesare, inclusiv și cele ce țin de amplasamentul afacerii și ca rezultat a fost eliberată licența de activitate cu nr. 045434, seria ***** din *****, și care a fost prelungită în anul 2019 sub nr. *****, seria *****, ambele fiind eliberate cu avizul pozitiv al Agenției de Mediu, care nu a invocat careva neclarități sau pretenții sub aspectul invocat recent, respectiv pare a fi de neînțeles care ar fi adevăratul motiv invocat la moment, care vine să stopeze sau să limiteze un drept obținut anterior în condițiile legii și principiului proporționalității. Pe parcursul anilor 2019-2022 au avut loc vizite de monitorizare și control din partea atât a Inspectoratului pentru protecția mediului național (PV-IPM-2022-00471 din 25.02.2022) cât și de la Inspecția pentru protecția mediului Ialoveni (nr. 34.PV-I/IL-19 din 13.12.2019), în ambele cazuri, inspectorii nu au sensibilizat conducerea companiei despre faptul că amplasarea activității nu ar corespunde cerințelor de mediu și toate prescripțiile incluse în aceste procese-verbale au fost în totalmente implementate. Măsurile întreprinse de către companie, asigură prevenirea poluării solului, apelor și aerului din împrejurimile amplasamentului unde se desfășoară activitatea, ceea ce a fost confirmat și de către reprezentanții Inspectoratului de mediu. Pe parcursul activității, compania a investit mijloace financiare considerabile proprii și a membrilor familiei care lucrează peste hotare creând locuri de muncă adiționale. De asemenea, compania a beneficiat și de suport financiar prin programele guvernamentale PARE 1+1 pentru dezvoltarea business-ului în domeniul protecției mediului. În cadrul implementării acestui proiect, compania a fost evaluată pozitiv și corespunde tuturor cerințelor de gestionare generală și de mediu de către autoritatea abilitată. Protecția mediului și gestionarea deșeurilor prin prisma economiei circulare este o prioritate pentru companie și personalul ei, după cum este o prioritate și pentru Guvernul Republicii Moldova. Pe parcursul anilor de activitate, compania reclamantă a investit mai multe mijloace financiare pentru prevenirea și diminuarea impactului negativ asupra solului, apelor și aerului în zona de activitate. Totodată, constată că, din lipsa coordonării între instituțiile statului și lipsa de consecvență a instituțiilor din domeniul protecției mediului de la diferite nivele, agenții economici sunt supuși riscului de a-și pierde investițiile, închide afacerea și angajații să-și piardă locurile de muncă. Dreptul de proprietate asupra afacerii investite a fost dobândit în condițiile legii, în același timp, potrivit dispozițiilor articolelor 315, 316 din Codul civil, proprietatea este inviolabilă, dreptul de proprietate este garantat. Dreptul de proprietate este perpetuu și poate fi limitat numai prin lege sau de drepturile unui terț, iar în virtutea prevederilor art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Prevederile menționate asigură și impun libera

folosire și administrare a proprietății, fără vre-o imixtiune sau limitare din partea statului sau autorităților publice, cu excepția prevederilor articolului 54 din Constituție, care stipulează că, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional. Or, pentru a priva, sau limita o persoană de drepturile sau libertățile fundamentale ale omului este importantă o serie de condiții, care urmează a fi respectate. În speță, este necesar ca limitarea dată să fie încadrată în garanțiile acordate de art. 54 din Constituție, să fie prevăzute de lege și să fie exercitată cu respectarea procedurii și condițiilor stabilite de lege, și doar care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și au utilitate publică, adică sânt necesare în interesele majore, expres prevăzute de lege.

Pornind de la imperativele Constituției, evident că la emiterea deciziei contestate nu s-a ținut cont de prevederile legale și proporționalitatea pretinselor restricții sub aspectul eventualului pericol, ceea ce atrage nulitatea absolută a actului vizat, or în jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a reținut că în calitate de ”bun”, protejat de art. 46 din Constituție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, poate fi recunoscut orice element al activului patrimonial al persoanei, care are valoare economică, inclusiv și afacerea desfășurată de către SRL ”Comtvip”.

Este relevant că refuzul în eliberarea actului administrativ permisiv solicitat va limita activitatea profesională a SRL ”Comtvip”, desfășurată în aceleași condiții o perioadă îndelungată, mai mare de 8 ani, fără a fi modificată legislația în vigoare, astfel fiind limitat nejustificat și disproporțional și dreptul de proprietate, garantat de licența seria ***** cu nr. ***** eliberată la data de *****, în partea ce ține de genul de activitate ”Colectarea, păstrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați”, de altfel societatea reclamantă este deținător de bună-credință, și ingerința în drepturile ei nu este conformă legii, ingerința nu este una legală, proporțională și necesară într-o societate democratică pentru că în cazul în care o chestiune de interes general este în joc, le revine autorităților publice obligația de a acționa la timp, într-un mod adecvat și cu maximă coerență (a se vedea Beyeler v. Italia [MC], nr. 33202/96, § 120, CEDO 2000-1), urmând ca instanța de judecată să examineze minuțios dacă pârâtul s-a conformat cu aceste principii, prezumând că greșelile sau erorile autorităților Statului ar trebui să servească în beneficiul persoanelor afectate în special când nu sunt în joc alte interese private contradictorii. Cu alte cuvinte, riscul unei greșeli comise de către autoritățile Statului trebuie asumat de către Stat și erorile nu trebuie remediate din contul persoanei vizate (a se vedea Gashi v. Croația, nr. 32457/05, § 40, 13 decembrie 2007, și, mutatis mutandis, Radchikov v. Rusia, nr. 65582/01, § 50, 24 mai 2007).

În orice caz, până la emiterea refuzului vizat societatea reclamantă nu avea probleme legale, respectiv pârâtul nu a efectuat un echilibru corect dintre cerințele interesului public, pe de o parte, și dreptul societății la respectarea bunurilor sale, pe de altă parte, ceea ce denotă că a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, situație care necesită și solicită instanței de judecată să o restabilească efectiv și rezultativ prin cerințele deja formulate.

Prin **referința** Agenției de Mediu s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. *(f.d. 24-26)*

În suportul referinței s-a relevat că, în conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. În corespundere cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Potrivit art. 3 din Legea privind protecția mediului înconjurător, unele din principiile de bază ale protecției mediului sunt: prioritatea scopurilor și activității de protecție a mediului în cadrul realizării intereselor de ordin economic și social-uman ale populației pentru prezent și viitor; obligativitatea executării legislației cu privire la protecția mediului, respectării standardelor, normativelor și limitelor admisibile de folosire a resurselor naturale și energiei, de aplicare a factorilor chimici, fizici și biologici asupra componenților mediului, de emisii și deversări nocive, de depozitare a deșeurilor provenite din activitățile economice; planificarea, proiectarea, amplasarea și punerea în funcțiune a obiectivelor social-economice, realizarea programelor, planurilor și activităților planificate care pot avea impact asupra mediului din Republica Moldova sau din alte state se admit numai cu condiția: supunerii activităților menționate în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului procedurii de evaluare a impactului asupra mediului sau, după caz, expertizei ecologice de stat și obținerii acordului de mediu sau a avizului expertizei ecologice de stat în modul stabilit de legislație; informării, de către autoritățile administrației publice locale și inițiatorul activității planificate, a populației care locuiește în perimetrul obiectivului respectiv despre activitățile planificate și asigurării procesului participativ la luarea deciziei în etapele de proiectare și amplasare. Conform art. 7 din Legea nr. 86/2014, inițiatorul care planifică realizarea unei activități indicate în anexa nr. 1 sau nr. 2 prezintă autorității competente o cerere scrisă privind activitatea planificată. Cererea se depune după efectuarea studiului de fezabilitate privind activitatea planificată.

Referitor la faptul că SRL ”Comtvip” nu a solicitat de la Agenție eliberarea autorizației pentru gestionarea deșeurilor de metale feroase și neferoase ci a autorizației pentru gestionarea resturilor metalelor feroase și neferoase vechi, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (inclusiv pct. 56 din Anexa nr. 1), Agenția de Mediu eliberează autorizații de mediu privind gestionarea deșeurilor. De asemenea, potrivit art. 25 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, Agenția eliberează autorizații “pentru gestionarea deșeurilor” inclusiv, “pentru activitățile de colectare a deșeurilor’”, “pentru activitățile de transport al deșeurilor”, “pentru activitățile de tratare a deșeurilor” și “pentru activitățile de eliminare a deșeurilor prin depozitare”. Dimensiunea zonei de protecție a apelor râurilor și bazinelor acvatice este stabilită de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 440/1995 cu privire la

zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, cu o lățime de cel puțin 500 metri de la muchia taluzului riveran al albiei pe maluri, dar nu mai departe de cumpăna apelor. Or, potrivit art. 45 lit. b) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător "în scopul protecției resurselor acvatice sunt interzise deversarea în apele de suprafață, depozitarea în albiile acestora sau în zonele de protecție a apelor a deșeurilor de orice natură...". Aplicând la caz aceste prevederi menționate supra, consideră că, actul administrativ contestat, emis de către Agenția de Mediu, a fost adoptat în conformitate cu legislația în vigoare.

În ședința de judecată reprezentanții SRL "Comtvip", în persoana administratorului Plește Tudor și avocatului Malic Gheorghe au concretizat cerințele și au menționat că actul permisiv solicitat prin acțiune a fost emis de autoritatea pârâtă pe parcursul derulării procesului judiciar, însă consideră că în continuare urmează a fi constatată ilegalitatea conduitei autorității pârâte.

În ședința de judecată Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ialoveni fiind citate în mod legal nu s-au prezentat deși au fost citate în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările părții reclamantului se circumscriu **acțiunii în obligare**, susceptibile controlului judecătoresc în virtutea art. 206 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde obligarea autorității publice pârâte de a elibera autorizația de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Drept subiectiv vătămat revendicat de partea reclamantă.

4. Procedura prejudiciară de tranșare a litigiului a fost efectuată, a se vedea răspunsul Agenției de Mediu nr. 13/593/2022 din 09 iunie 2022.

5. Corelând data comunicării deciziei pe marginea cererii prealabile cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect

inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui “terţ imparţial” în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor

şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Legalitatea unui act administrativ poate fi verificată prin raportare la următoarele condiții generale: conformitatea cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament şi cu toate actele normative cu forță juridică superioară; competența emitentului; forma şi procedura prevăzută de lege. Principiul legalității evocă acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*, atât din punct de vedere al categoriilor de acte normative incluse în sintagma lege, cât și din punct de vedere al prescripțiilor legii în ceea ce privește forma, fondul și limitele competenței organului care emite actul administrativ.

Prin *oportunitate* înțelegem realizarea sarcinilor și atribuțiilor legale în termen optim, cu cheltuieli minime de resurse materiale și spirituale, dar cu eficiența cât mai mare, precum și alegerea celor mai potrivite mijloace pentru realizarea scopului legii. Oportunitatea vizează: momentul în care se adoptă actul administrativ (actualitatea), locul şi condiţiile concrete în care urmează să se aplice un act administrativ, conformitatea cu scopul legii, mijloacele, durata, calitatea vieţii şi interesul public.

Dreptul de apreciere sau *puterea discreţionară* reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Dincolo de aceste limite, autoritatea respectivă va acţiona cu exces de putere ce poate fi cenzurat în instanţa de judecată.

Chestiunea oportunităţii actelor administrative este strâns legată de dreptul de apreciere (puterea discreţionară) al organelor administraţiei de stat care reprezintă o facultate recunoscută de lege a acestor subiecţi de drept în alegerea soluţiilor celor mai adecvate pentru aplicarea eficientă a legii.

Legislatorul autohton prin dispoziția art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, a exceptat expres de la controlul judecătoresc, segmentul de oportunitate a actului administrativ, totodată a limitat competențele instanței în verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar la următoarele elemente: luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; respectarea limitelor legale ale dreptului discreţionar; exercitarea dreptului discreţionar conform scopului acordat prin lege

Instanța decelează că, la data de 29 martie 2022, SRL ”Comtvip” s-a adresat cu cerere către Agenția de Mediu, solicitând eliberarea autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi pe terenul cu nr. cadastral *****, situat în *****.

Agenția de Mediu a examinat cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi depusă de SRL ”Comtvip” și a solicitat Inspectoratului pentru Protecția Mediului avizul în baza actului de inspecție privind respectarea normelor de protecție a mediului. Conform procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2022-00975 din 05 aprilie 2022, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a constatat că distanța amplasamentului din ***** (cu nr. cadastral *****) de la râul Işnovăț, este de 170 m, fapt ce indică că amplasamentul se află în zona de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă. De asemenea, distanța menționată este specificată și în scrisoarea IPM nr. 774 din 03 iunie 2022.

Prin răspunsul din 15 aprilie 2022, Agenția de Mediu a comunicat SRL ”Comtvip” despre refuzul eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor de metale feroase și neferoase în amplasamentul prenotat.

La data de 16 mai 2022 SRL ”Comtvip” a depus în adresa Agenției de Mediu, contestație, solicitând revizuirea deciziei de refuz din 15 aprilie 2022 cu eliberarea autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi.

Prin scrisoarea de răspuns din 09 iunie 2022, Agenția a informat solicitantul că respinge cererea ca neîntemeiată în temeiul art. 169 alin. (2) din Codul administrativ.

Pe parcursul derulării procesului judiciar, SRL ”Comtvip” a recunoscut și confirmat eliberarea actului permisiv solicitat (art. 22 din Codul administrativ, art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă), însă în lumina principiului disponibilității drepturilor procesuale a insistat pe constatarea ilegalității conduitei Agenției de Mediu la examinarea cererii de eliberare a autorizației de mediu.

Acest comportament procesual manifestat de SRL ”Comtvip” impune o incursiune asupra fondului litigios.

Astfel, SRL ”Comtvip” conform contractului de locațiune încheiat cu SRL ”Dinagro-Exim”, o perioadă îndelungată de timp desfășoară activitatea pe un teren cu o suprafață de 0,06 ha, din totalul terenului cu destinația ”pentru construcții”, cu suprafața de *****, nr. cadastral *****, amplasat în *****.

Pentru desfășurarea acestei activități, SRL ”Comtvip” dispune de licența seria ***** cu nr. ***** eliberată la data de *****, având ca gen de activitate ”Colectarea, păstrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii și acumulatori uzați”.

Terenul nominalizat are destinație industrială fiind amplasat în zona E-10 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole), la o distanță de 70 m în amonte de prima casă individuală și la o distanță de aproximativ 170 m, de râul Işnovăț.

SRL ”Comtvip” a solicitat eliberarea autorizației de mediu pentru activitatea de gestionare a metalelor feroase și neferoase vechi, și nu pentru gestionarea deșeurilor de metale feroase și neferoase. Autoritatea pârâtă a interpretat în mod extensiv și defavorabil cadrul normativ

aplicabil, calificând activitatea reclamantei drept gestionare a deșeurilor, deși aceasta nu întrunește elementele legale ale unei asemenea activități.

Potrivit art. 2 pct. 9) din Legea nr. 209/2016, deșeul este orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Or, SRL ”Comtvip” nu aruncă metalele; nu are o asemenea intenție; nici furnizorii nu le aruncă, ci le comercializează contra plată. Rezultă că metalele vechi tranzacționate ca bunuri cu valoare economică nu sunt deșeuri.

SRL ”Comtvip” nu colectează deșeuri în sensul legii, nu desfășoară sortare sau tratare deșeuri, nu administrează gunoiști sau depozite de deșeuri ci desfășoară exclusiv: colectarea economică, stocarea temporară, exportul metalelor vechi. Aceasta este o activitate comercială prestată în limitele licenței, nicidecum o activitate de gestionare a deșeurilor în maniera interpretată de autoritatea publică pârâtă.

Autoritatea pârâtă invocă art. 2 pct. 5) din Legea nr. 209/2016 (colectarea deșeurilor), însă această normă se referă exclusiv la deșeuri, or, în lipsa calificării bunurilor drept deșeuri, norma este inaplicabilă. Nu se poate extinde prin analogie sau interpretare extensivă o normă restrictivă. Art. 45 lit. b) – depozitarea deșeurilor interzice depozitarea deșeurilor în zonele de protecție a apelor. Nu este aplicabil, deoarece nu există deșeuri; există bunuri cu valoare economică (metal vechi). Art. 13 alin. (4) lit. d) nu este incidentă deoarece nu a existat o repartizare de teren de către autoritate, terenul este proprietate privată, nu se creează poligon de deșeuri.

Terenul este în zona E-10 (unități economice și industriale), respectiv activitatea este compatibilă urbanistic și legal admisă.

Refuzul Agenției de Mediu se bazează pe o calificare juridică greșită (metal vechi nu este echivalent cu deșeu); implică o interpretare extensivă defavorabilă; aplică norme contrare situației de fapt (Legea privind protecția mediului, Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă).

Noțiunea de ”deșeu” nu poate fi interpretată restrictiv, dar nici extinsă artificial în afara scopului legii. Elementul definitoriu - intenția de a arunca/abandona. Un material nu este deșeu dacă: este util în mod cert; poate fi reutilizat fără prelucrare prealabilă semnificativă; face parte dintr-un circuit economic. Metalul vechi are valoare economică certă; este comercializat; este destinat refolosirii (topire).

Noțiunea de ”deșeu” este una funcțională, nu materială. Nu contează că obiectul este uzat; că este ”vechi”, contează dacă este abandonat sau valorificat economic. Un bun nu este deșeu dacă rezultă dintr-un proces; este destinat reutilizării; are piață. Metalul vechi este materie primă secundară; nu este ”gunoi” ”deșeu”.

Din moment ce legislatorul a distins între ”deșeuri” și ”fier vechi” rezultă că există un regim juridic distinct, o abordare inversă a autorității pârâte nu poate fi admisă.

În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ingerința statului trebuie să fie previzibilă; bazată pe o interpretare coerentă a legii. Autoritățile nu pot crea obligații prin interpretări forțate ale legii. Refuzurile administrative trebuie să fie motivate real, nu formal. *(Iatridis vs Grecia, Stretch vs Regatul Unit)*

În același timp, licența de activitate emisă beneficiarei SRL ”Comtvip” constituie ”bun” în accepțiunea art. 1 prt. 1 CEDO, iar intervenția autorității pârâte în acest segment a fost una arbitrară. Licența este considerată ”bun” deoarece la momentul depunerii cererii era valabilă, permite desfășurarea unei activități economice, generează venituri sau un avantaj patrimonial, titularul are o așteptare legitimă de a o utiliza în continuare.

În concluzie, dezideratul formulat de partea reclamantă în sensul emiterii autorizației de mediu pentru gestionarea metalelor feroase și neferoase vechi este întemeiat și legal, iar abordarea autorității publice pârâte este contrară legii.

Cât privește solicitarea părții reclamante de a constata ilegalitatea conduitei autorității publice pârâte în schimbul obligării ultimei să emită autorizația de mediu, instanța va nota că tipurile/felurile acțiunilor de contencios administrativ sunt reglementate expres și exhaustiv la art. 206 din Codul administrativ, iar tipurile/felurile hotărârilor judecătorești ce pot fi pronunțate în funcție de tipul acțiunii valorificat, la art. 224 din Codul administrativ. Constatarea ilegalității actului administrativ sau conduitei autorității publice nu se circumscriu prevederilor legale pre citate.

În același timp, art. 224 alin. (1) lit. a) și b) din Codul administrativ prescrie că, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Constatarea ilegalității actelor contestate reprezintă o condiție *sine qua non* pentru admiterea acțiunilor în contestare și obligare, de rând cu condiția vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege, ultimul element fiind obligatoriu pentru toate formele acțiunilor de contencios administrativ. De altfel, doar anularea actelor administrative individuale (nu și constatarea ilegalității) poate deschide calea pentru repararea prejudiciului cauzat de acestea, sub auspiciul art. 60 alin. (3) din Codul administrativ.

Instanța constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act juridic administrativ individual sau contract administrativ (art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ) și nicidecum nu constată fapte cu valoare juridică aferente procedurilor speciale reglementate de Codul de procedură civilă. De fapt, constatările ilegalității actului contestat sau comportamentului autorității publice se proiectează în partea motivată a hotărârii judecătorești pentru consolidarea părții dispozitive a acesteia, adică ele reprezintă constatările/concluziile instanței care conduc la o anumită soluție judecătorească, și nicidecum nu se reflectă în dispozitivul hotărârii judecătorești. Constatarea ilegalității actului sau comportamentului autorității nu reprezintă nici soluții intermediare ale acțiunilor în contestare sau obligare.

În această ordine de idei, instanța este abilitată prin lege să anuleze deciziile Agenției de Mediu din 15 aprilie 2022 și 09 iunie 2022 ce vizează refuzul eliberării către Societatea cu Răspundere Limitată ”Comtvip” a autorizației de mediu în privința amplasamentului situat în *****, soluție judecătorească conformă rigorilor art. 206 și art. 224 din Codul administrativ în corelare cu art. 219 din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite acțiunea (concretizată) deferită judecății.

Se anulează deciziile Agenției de Mediu din 15 aprilie 2022 și 09 iunie 2022 ce vizează refuzul eliberării către Societatea cu Răspundere Limitată ”Comtvip” a autorizației de mediu în privința amplasamentului situat în *****.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**